

OPŠTINA TIVAT
Sekretarijat za mlade, sport i socijalna pitanja

**LOKALNI AKCIONI PLAN ZA RAZVOJ SISTEMA SOCIJALNE ZAŠTITE
STARIJIH ZA PERIOD OD 2019-2022.GODINE U OPŠTINI TIVAT**

TIVAT, APRIL 2019.

SADRŽAJ:

I - U V O D.....	3
II - PRAVNI OKVIR.....	4
III - RAZLOG ZA DONOŠENJE NOVE STRATEGIJE.....	9
IV - MJERE I ZADACI.....	9
V - AKCIONI PLAN.....	10-14

I UVOD

Lokalni plan za razvoj sistema socijalne zaštite starijih za period 2019-2022.godine,u opštini Tivat,predstavlja lokalni strateški dokument koji ima za cilj da doprinese unapređivanju kvaliteta socijalne zaštite starijih i povećanja učešća organizacija civilnog društva ,privrednih društava,nevladinih organizacija,preduzetnika i fizičkih lica u pružanju usluga starijim,na održiv način,u vrijeme kada je sistem socijalne zaštite u Crnoj Gori zauzeo veoma jasne pravce razvoja.

Socijalna zaštita uključujući i socijalnu zaštitu starijih ,u prethodnom periodu koncipiranja i sprovođenja različitih akcija reformske i inovativne prirode, poprima karakteristike sistemskih odgovora na potrebe starijih koje se i zadovoljavaju u sredini u kojoj žive. Ovaj dokument predstavlja lokalnu platformu politike prema svim važnim pitanjima koja su od značaja za poboljšanje socijalno – ekonomskog položaja građana ,posebno starijih,kao i jasno strateško planiranje sa ciljem unaprijeđenja položaja starijih u oblasti socijalne zaštite.

Osnov za donošenje Lokalnog plana za razvoj sistema socijalne zaštite starijih za period od 2019-2022.godine,u opštini Tivat (u daljem tekstu LAP) proistekao je iz obaveza koje su utvrđene dokumentima usvojenim na nivou države: Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti, Strategijom razvoja sistema socijalne zaštite starijih za period od 2018 – 2022 godine.

Strategija se zasniva na sljedećim vrijednostima:starenje se sagledava kao aktivno,zdravo, pozitivno i produktivno,tako da se pristupima starenju i starosti promovišu očuvanje i podržavaju potencijali starijih da vode kvalitetan život.

Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti propisano je da se pravo na zdravstvenu zaštitu obezbjeđuje korisniku: materijalnog obezbijedenja,dodatka za njegu i pomoć i usluge smještaja,ukoliko ovo pravo nije ostvario po drugom osnovu.

II PRAVNI OKVIR

Reformski procesi u socijalnoj zaštiti starijih zasnovani su na brojnim međunarodnim i nacionalnim dokumentima, od kojih su najznačajniji:

- Evropska socijalna povelja –Instrument Savjeta Evrope za zaštitu ljudskih prava, Torino 1961.godine ;Dodatni protokol za Evropsku socijalnu povelju,Strazbur,5.maj 1988.čl.4(pravo starijih na socijalnu zaštitu) i Izmijenjena Evropska socijalna povelja (Strazbur ,3.maj 1996),čl.23(pravo starijih na društvenu zaštitu);
- “Međunarodni plan akcije na području starenja”(Prva svjetska skupština o starenju Beč,1982.godine)
- Načela Ujedinjenih naroda za starije ljude”,Rezolucija Generalne skupštine UN 46/91,koja postavlja osnovne principe i vrijednosti na kojima se zasniva pristup starijim i starim građanima i koji su istovremeno vrijednosti i principi socijalne zaštite starijih; Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i sloboda (Savjet Evrope ,Rim,1950) I Izmijenjena Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i sloboda (jul 1999)
- Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima Ujedinjenih nacija;
- Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i sloboda (Savjet Evrope ,Rim,1950) i Izmijenjena Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i sloboda (jul 1999)
- Lisabonska deklaracija o starenju ,2000;
- “Madridska deklaracija “,”Madridski internacionalni plan akcije o starenju (MIPAA),usvojen na Drugoj svjetskoj skupštini o starenju u Madridu 2002.godine i “Vodič za nacionalnu implementaciju Madridskog internacionalnog plana akcije o starenju” “,Ujedinjene nacije,Njujork,2008.”Regionalna strategija za implementaciju Madridskog internacionalnog plana aktivnosti o srarenju 2002”,usvojena od strane Ekonomske komisije UN za Evropu(UNECE);
- Dokument Vijeća Evrope “Pristup socijalnim pravima “,2003;
- Revidirana strategija socijalne kohezije Vijeća Evrope (2004);
- Dokument SEC (2005) 957 “Na putu ka evopskom kvalifikacionom okviru za cjeloživotno učenje”,Brisel ,2005.godine;
- Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom(2006)
- Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti(“Službeni list Crne Gore”, broj 50/17)
- Zakon o socijalnom stanovanju (“Službeni list Crne Gore “, broj 35/13)
- Odluka o pravima i uslugama iz socijalne i dječje zaštite(“Službeni list Crne Gore – opštinski propisi “ broj 48/17)
- Zakon o kretanju lica s invaliditetom uz pomoć psa pomagača (“Službeni list Crne Gore,broj 40/11)
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti (“Službeni list Crne Gore”, broj 24/19)
- Zakon o zdravstvenom osiguranju (“Službeni list Crne Gore” ,broj 13/18)
- Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju (“Službeni list Crne Gore”,broj 55/16)

Integrirane socijalne usluge, pored usluga socijalne zaštite, obuhvataju i druge resore (zdravstvo, stanovanje, obrazovanje, zapošljavanje, kulturu i dr.) te omogućavaju zadovoljavanje većeg broja potreba korisnika. Integrirane socijalne usluge odnose se na međusektorsku saradnju u obezbjeđivanju usluga. Obezbeđivanje integriranih socijalnih usluga u Crnoj Gori, do sada, nije u dovoljnoj mjeri našlo svoje mjesto ni u dokumentima niti u praksi. Ova strategija u najvećoj mjeri promovira koncept integriranih socijalnih usluga, s tim što su u njenom fokusu usluge socijalne zaštite za starije.

Situaciona analiza u opštini Tivat

Relevantne institucije i organizacije koje se bave pitanjem položaja starijih u opštini Tivat su:

- Opština Tivat (Sekretarijat za mlade, sport i socijalna pitanja)
- JU Centar za socijalni rad za opštine Kotor, Tivat i Budvu (u daljem tekstu Centar za socijalni rad),
- Dom zdravlja Tivat,
- Opštinska Organizacija Crvenog krsta Tivat (u daljem tekstu OO CK),
- Zavod za zapošljavanje - Područna jedinica Herceg Novi,
- Biro rada Tivat
- NVU Organizacija žena Tivat ,
- Kolo srpskih sestara,
- Caritas.

Opština Tivat radi u cilju unaprijeđenja socijalne zaštite starijih, sa integriranim uslugama i podrškom radi očuvanja i poboljšanja kvaliteta njihovog života. Sekretarijat za mlade, sport i socijalna pitanja, u saradnji sa Opštinskom organizacijom Crveni krst Tivat, sprovodi preko deceniju geronto program, "Pomoć i njega u kući".

To su usluge namijenjene licima koja zbog starosti, hronične bolesti ili invaliditeta imaju ograničene fizičke sposobnosti da zadovolje svakodnevne životne potrebe. Usluge "Pomoć i njega u kući" vrše obučene geronto domaćice, a njihove usluge obuhvataju nabavku hrane, pripremu obroka, pomoć pri hranjenju, kretanju održavanju lične higijene, nabavku lijekova i drugo.

Promocija programa kao i uključivanje starijih ogleda se kroz različite manifestacije. Od pomenutih manifestacija izdvojili bi smo "Korpu zdravlja", koju predstavnici Sekretarijata za mlade, sport i socijalna pitanja, volonteri Omladinskog kluba i geronto domaćice prilikom posjete dodjeljuju korisnicima.

Od ove godine ovom programu se pridružio Dom zdravlja Tivat, pružajući korisnicima opšte preglede i mjerenje pritiska i šećera u krvi koju su obavljali doktor i medicinska sestra.

Centar za socijalni rad Tivat odlučuje o pravima iz socijalne i dječje zaštite ,kao i socijalne zaštite starijih u skladu sa Zakonom.

Centar za socijalni rad obavlja:

- procjenu stanja i potreba,
- procjenu podobnosti staraoca,
- izrađuje i prati individualne planove usluga,
- rješava u prvom stepenu po zahtjevima za ostvarivanje prava starijih,
- preuzima mjere, pokreće i učestvuje u sudskim i drugim postupcima,
- vodi evidencije i stara se o čuvanju dokumentacije korisnika .

JZU Dom zdravlja Tivat je ustanova primarne zdravstvene zaštite koja pruža usluge svim korisničkim grupama ,sveobuhvatnu , kvalitetnu i svima dostupnu zdravstvenu zaštitu uz kontinuiran kvalitet rada,a sve u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja.To je referentni centar primarne zdravstvene zaštite za teritoriju opštine Tivat. Rad Doma zdravlja se obavlja u prostorijama Doma zdravlja u Tivtu i u ambulanti u Radovićima. Zdravstvena zaštita se pruža za stanovnike opštine Tivat, izbjegla lica i raseljena lica,kao i za turiste u toku i van turističke sezone.Kako je Zakonom o hitnoj medicinskoj pomoći(“Službeni list Crne Gore”,broj 49/08 I 40/11),članom 23 propisano da se rad privremenih podstanica za hitnu pomoć iz člana 9 ovog zakona,kao i broj timova hitne pomoći iznad utvrđenog broja timova može finansirati iz sredstava lokalne samouprave,Opština Tivat je obezbijedila finansiranje medicinskog tima u Jedinici za HMP u Tivtu za period od 01.jula do 30.avgusta 2019.godine u ukupnom iznosu od 6000 € .

Izabrani doktor pruža zdravstvenu zaštitu,u skladu s procjenom,i u stanu starije osobe ,a njihova intervencija se nastavlja kroz službe patronažne zaštite.Institut za javno zdravlje realizuje mjere promocije aktivne starosti,te je s tim ciljem sačinjena publikacija “Vodič za brigu o starijim osobama”,a realizovano je i više prigodnih predavanja na istu temu.U proteklom period sproveden je IPA Projekat “Net age”,koji je omogućio stvaranje mreže podrške svim pružaocima usluge za starije.Pri tome,omogućeno je sagledavanje najboljih iskustava iz regiona i šire u ovoj oblasti.Već duže vrijeme se identifikuje potreba integrisanja sistema zdravstvene i sistema socijalne zaštite,radi unaprijeđenja kvaliteta života starih lica,ali i smanjenja troškova zdravstvene zaštite. Prema podacima dostavljenim za potrebe izrade nacrtu Lokalnog akcionog plana za razvoj sistema socijalne zaštite starijih za period 2019-2022.godine broj osoba starijih od 67 godina je 2.128 (916 muškaraca i 1.212 žena).

Opštinska organizacija Crveni krst Tivat (u daljem tekstu OO CK) je tokom svog postojanja vodio kontinuirano brigu o najstarijim kategorijama stanovništva.Nakon Drugog svjetskog rata ustanovljena je jaka mreža pružanja kućne njege.

U maju 2006.godine Zavod za zapošljavanje Crne Gore za projekat pod nazivom "Njega starih lica u opštini Tivat" aplicirao je za sredstva iz Evropske Unije. Geronto program je profesionalno angažovao 6 geronto domaćica koje su uz pomoć Savjeta (sastavljenog od članova Zavoda za zapošljavanje –Tivat, Opštine Tivat, Centra za socijalni rad-Tivat, Dom zdravlja-Tivat, Crvenog krsta Tivat) realizovali aktivnosti. Kako je Zavod za zapošljavanje (zbog nedostatka sredstava) izašao iz projekta, projekat je preuzela opština Tivat koja je angažovala Crveni krst za realizaciju. Aktivnosti se realizuju od maja 2011.godine, bez prestanka. Na projektu radi 7 gerontodomaćica uz koordinaciju sekretara OO CK Tivat (jer je Savjet prestao da radi zbog nedostataka sredstava).

Trenutno OO CK Tivat pruža usluge za 52 domaćinstva za 60 korisnika. Isto tako, zbog potrebe najugroženijih starih lica, koja žive od socijalne pomoći, urađen je zajednički projekat sa Italijanskim Crvenim krstom 2007.godine.

Do 2018.godine, distribuirali su pomoć za 20 lica u hrani i higijeni. Program pomoći nastavlja i sa organizovanjem sabirnih akcija u velikim marketima, kao i kupovinom potrebnih artikala od sopstvenih sredstava.

Ovakav vid pomoći koristi 15 korisnika. Ovu kategoriju, uz saradnju Sekretarijata za mlade, sport i socijalna pitanja, takođe obraduju povodom praznika i datuma (8.mart, 1.oktobar-Dan starih, 7.april-Dan zdravlja). U narednom periodu potrebno je proširiti geronto program na teritoriju naselja Gradiošnica, kao i uključiti medicinsko osoblje sa uslugama kućnog pregleda, što bi podiglo kvalitet usluga, a time i zadovoljstvo korisnika.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore, Područna jedinica Herceg Novi-Biro rada Tivat je dao podatak da se broj nezaposlenih lica koja se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje opštine Tivat, starosti preko 50 godina, na dan 03.04.2019.godine je 179.

Udruženje penzionera Tivat ima 2.919 penzionera. Analiza starosne strukture obuhvatila je 89% ukupnog broja penzionera i pokazala sljedeće podatke:

Godina rođenja 1930-1935.	178 penzionera
Godina rođenja 1936-1940	272 penzionera
Godina rođenja 1941-1945	308 penzionera
Godina rođenja 1946-1950	660 penzionera
Godina rođenja 1951-1955	634 penzionera
Godina rođenja 1956-1960	352 penzionera
Godina rođenja 1961-1965	132 penzionera
Godina rođenja 1966-1970	44 penzionera
Godina rođenja 1975	6 penzionera
Godina rođenja 1980	2 penzionera

NVU Organizacija žena Tivat je nevladina organizacija koja tokom svog postojanja djeluje kontinuirano već 29 godina. Raspadom jednog društvenog sistema i prestankom rada SSRN, u sklopu kojeg je postojala Konferencija za društvenu aktivnost žena, ova se Organizacija nasla pred imperativom transformisanja i morala je pronaći svoje novo mjesto u društvu i nov način rada.

1.juna 1990. god. registrovane su pod nazivom "Udruženje žena Tivat" i bile prva konstituisana organizacija žena u Crnoj Gori koja je djelovala samostalno.

22.oktobra 1999.god.postale su nevladina organizacija i promijenile naziv u Organizaciju žena Tivat s istim ciljevima kao i do tada,a to su okupljanje žena sa područja opštine Tivat radi humanitarnog djelovanja,druženja ,brige o zdravstvenom i kulturnom uzdizanju,te pravilnog shvatanja svog položaja u društvu.Stasale su u organizaciju prepoznatljivu po humanitarnom radu i aktivnom učešću u društvenom životu našeg grada.Iza pomenute organizacije su nizovi akcija ne samo humanitarnih,nego i kulturno-rekreativnih i zabavnih ,o kojima je javnost bila obaviještena.

20-30 godina	1
30-40 godina	8
40-50 godina	10
50-60 godina	5
60-65 godina	9
65-70 godina	11
70-75 godina	6
75-80 godina	9
80 +	3

Caritas (humanitarna organizacija) je Konfederacija katoličkih karitativnih, razvojnih i organizacija socijalne službe sa djelovanjem u više od 200 zemalja i teritorija širom svijeta. Kolektivno i pojedinačno njihova misija je da rade na izgradnji boljeg svijeta,posebno za siromašne i potlačene.Prvu Caritas organizaciju je osnovao Lorenz Worthmann 9.novembra 1897.godine u Njemačkoj. Misija Caritasa je da se aktivno zalaže za društveni progres,fizičko,duhovno,psihološko i socijalno blagostanje,socijalnu pravdu i unaprijeđenje kvaliteta života u različitim oblastima i da na osnovu hrišćanskog milosrđa i altruizma razvija solidarnost među ljudima bez obzira na socijalno porijeklo ,rasu,vjerske etničke,nacionalne,polne i druge razlike.Caritas realizuje aktivnosti u nekoliko oblasti:socijalna služba/servisi,rad sa mladima,zdravstvo,obrazovanje/edukacija,urgentna pomoć ljudima u nevolji,razvoj civilnog društva i ekonomski razvoj (razvoj socijalne ekonomije).

Kolo srpskih sestara iz Tivta (u daljem tekstu-udruženje) je nevladino udruženje.Osnovano je 1993.godine.Odlikovano je Novembarskom nagradom grada Tivta.Sjedište je u Tivtu,naselje Kalimanj .Ciljevi udruženja su:humanitarni,kulturno-prosvjetni rad koji finansira dobrovoljnim prilozima građana, rukovođene namjerom da se pomogne ljudima u nevolji,usmjeren prema djeci,samohranim majkama,materijalno ugroženim i nemoćnim osobama,širenje vjerske i nacionalne svijesti i čovjekoljublja prema svima,bez obzira na vjeru i naciju. Djelatnosti udruženja su:pružanje materijalne i druge pomoći u zbrinjavanju djece i nejači,spvođenje humanitarnih akcija,njegovanje nemoćnih,prikupljanje hrane, obuće i odjeće,knjiga lijekova i njihova dostava,posjećivanje i pružanje pomoći bolnicama i staračkim domovima, podrška srpskoj pravoslavnoj crkvi,njenim crkvama i manastirima na području parohije tivatske pri crkvenim praznicima i

slavama, kao i širenje načela dobrote i čovječnosti i ljubavi prema svim ljudima, bez obzira na vjeru i naciju.

Starosna struktura:

do 30 godina	3 osobe
30-50 godina	5 osoba
50-70 godina	14 osoba
70 + godina	11 osoba

III RAZLOG ZA DONOŠENJE NOVE STRATEGIJE

Razlog za donošenje ovog LAP-a je unaprijeđena socijalna zaštita starijih, sa integriranim uslugama i podrškom radi očuvanja i poboljšanja kvaliteta njihovog života.

Potrebno je:

1. Unaprijediti socijalnu odgovornost i integrativni pristup koji omogućava podsticanje socijalne inkluzije, povećanje kvaliteta života i korišćenje kapaciteta starijih za samostalan život.
2. Unaprijediti usluge socijalne zaštite starijih.
3. Unaprijediti sistem kvaliteta usluga za starije

Tivat je humano i ekonomski stabilno društvo, koje obezbeđuje razvoj i kontinuitet kvalitetne zaštite starijih, zasnovane na potrebama i najboljem interesu korisnika.

Opština Tivat stvara ambijent i sistem socijalne zaštite koji omogućava produktivno, zdravo, pozitivno i dostojanstveno staranje. Putem institucionalnih i društvenih mehanizama kojima se podržavaju potencijali starijih da vode kvalitetan život i doprinose društvu u mjeri svojih mogućnosti i potreba.

Radi dostizanja navedenih opštih ciljeva LAP-a, planira se realizacija određenih mjera i zadataka.

IV MJERE I ZADACI

POSEBNI CILJ 1: Unaprijediti socijalnu odgovornost i integrativni pristup koji omogućava podsticanje socijalne inkluzije, povećanje kvaliteta života i korišćenje kapaciteta starih lica za samostalni život.

Mjera 1.1. Obavezati lokalnu samoupravu na finansijsku participaciju u uslugama podrške za život u zajednici za starija lica.

Zadatak 1.1.1. Napraviti analizu učešća relevantnih institucija u finansiranju usluga socijalne zaštite za starija lica.

Mjera 1.2. Unaprijediti obezbeđenje usluga socijalne zaštite starijih lica kroz podsticanje organizacija, preduzetnika, privrednih društava i fizičkih lica da pružaju usluge.

Zadatak 1.2.1. Mapirati usluge za starija lica koje pružaju organizacije, preduzetnici, privredna društava i fizička lica s ciljem unapređenja planiranja, identifikacije potreba i prioriteta za održivo finansiranje ovih usluga iz sredstava javnih prihoda – napraviti analizu iz koje se vidi vrsta usluge, teritorija na kojoj se pruža usluga, broj korisnika, kapacitet pružaoca usluge, finansijski aranžman za pružanje usluge i drugi parametri koji omogućavaju uvid u kvalitet usluge.

Zadatak 1.2.2. Razviti i implementirati sistem monitoringa, evaluacije i izveštavanja za pružanje usluga socijalne zaštite od sredstava javnih prihoda (iz budžeta) preko konkursa, javnih poziva i na druge načine u skladu sa zakonom.

Mjera 1.3. Razvijati volontarizam

Zadatak 1.3.1. U saradnji sa pružaocima usluga razvijati programe obuke za podsticaj starih lica za volontersko angažovanje u svojstvu učesnika u pružanju usluga socijalne i dječje zaštite.

Mjera 1.4. Unaprijediti kompetencije za samostalni život i donošenje odluka zasnovanih na informacijama.

Zadatak - Raditi na unaprjeđenju informatičke pismenosti starih lica, u saradnji sa organizacijama civilnog društva, privrednim društvima, obrazovnim institucijama i dr.

Zadatak - Raditi na informisanju starih lica o pitanjima značajnim za donošenje životno važnih odluka (npr. o testamentu, raspolaganju imovinom u vezi sa obezbijeđenjem usluga socijalne zaštite i zaštitom imovinskih prava).

Zadatak - Pravna pomoć starim licima besplatna, raditi na dostupnosti usluga starijim licima u oblasti zdravstvene zaštite, penzijskog i invalidskog osiguranja, socijalne zaštite, diskriminaciji starih lica, zlostavljanju i zanemarivanju starih lica i dr.).

POSEBNI CILJ 2: Unaprijediti sistem kvaliteta i dostupnost usluga za starija lica.

Zadatak - Seniorska kartica za starije, benefit kartica, koja omogućava svim starijim građanima i građankama da koriste popuste .

Zadatak - Obezbijediti uslugu Dnevnog boravka za starija lica

Zadatak - Povećati broj korisnika usluge pomoć i njega u kući starim i nemoćnim osobama (geronto domaćice) i proširiti rad na teritoriji cijele opštine.

V AKCIONI PLAN ZA PERIOD 2019-2022.GODINE

Akcioni plan za sprovođenje LAP-a sadrži sledeće podatke:

- koje mjere odnosno zadatke treba realizovati,
- u kom vremenskom okviru mjere odnosno zadatke treba realizovati,

- koji su indikatori i izvori verifikacije realizacije mjera odnosno zadataka,
- ko je odgovorni akter za realizaciju svake planirane mjere odnosno zadatka,
- koja su finansijska sredstva planirana za svaku mjeru odnosno aktivnosti.

Sredstva za primjenu LAP-a koristiće se iz budžeta opštine Tivat.

VI AKCIONI PLAN ZA 2019. GODINU

ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE RAZVOJA SISTEMA SOCIJALNE ZAŠTITE STARIJIH ZA PERIOD OD 2019. DO 2022. GODINE

Opšti cilj ovog LAP-a je unaprijeđenje socijalne zaštite starijih u opštini Tivat, s integriranim uslugama i podrškom a radi očuvanja i poboljšanja kvaliteta njihovog života.			
Posebni cilj 1: Unaprijediti socijalnu odgovornost i integrativni pristup koji omogućava podsticanje socijalne inkluzije, povećanje kvaliteta života i korišćenje kapaciteta starijih lica za samostalan život.			
Mjera 1.1. Obavezati Lokalnu samoupravu na finansijsku participaciju u uslugama podrške za život u zajednici za starija lica			
Indikatori za realizaciju mjere			
Broj novih usluga za starije u opštini Tivat; Broj korisnika usluga za starije u opštini Tivat;			
Zadatak	Rok / Vremenski okvir	Odgovorni akter za realizaciju zadatka	Potrebni resursi (izvor)
Napraviti analizu učešća relevantnih institucija vezano za finansiranje usluga socijalne zaštite za starije.	IV kvartal 2019. godine	Opština Tivat Centar za socijalni rad Tivat NVO	Budžet opštine Tivat Donatori
Mjera 1.2 Unaprijediti obezbjeđenje usluga socijalne zaštite starijih kroz podsticanje organizacija, preduzetnika, privrednih društava i fizičkih lica da pružaju usluge.			
Indikatori za realizaciju mjere:			
Broj organizacija civilnog društva koje pružaju usluge socijalne zaštite starijim licima; Broj privatnih preduzetnika, društava i fizičkih lica koje pružaju usluge socijalne zaštite.			
Zadatak	Rok / Vremenski okvir	Odgovorni akter za	Potrebni resursi

		realizaciju zadatka	(izvor)
Mapirati usluge za starije koje pružaju organizacije, preduzetnici, privredna društva i fizička lica s ciljem unapređenja planiranja, identifikacije potreba i prioriteta za održivo finansiranje ovih usluga iz sredstava javnih prihoda	IV kvartal 2019. godine	Opština Tivat	Budžet opštine Tivat Donatori
Napraviti analizu iz koje se vidi vrsta usluge, teritorija na kojoj se pruža usluga, broj korisnika, kapacitet pružaoca usluge, finansijski aranžman za pružanje usluge i drugi parametri koji omogućavaju uvid u kvalitet usluge.	IV kvartal 2019. godine	Opština Tivat	Budžet opštine Tivat Donatori
Razviti i implementirati sistem monitoringa, evaluacije i izveštavanja za pružanje usluga socijalne zaštite od sredstava javnih prihoda (iz budžeta) preko konkursa, javnih poziva i na druge načine u skladu sa zakonom.	IV kvartal 2019. godine	Opština Tivat	Budžet opštine Tivat Donatori
Mjera 1.3. Razvijati volonterizam			
Indikatori za realizaciju mjere:			
Broj starijih i mladih koji volonterski učestvuju u pružanju usluga pomoći starijim;			
Zadatak	Rok / Vremenski okvir	Odgovorni akter za	Potrebni resursi

		realizaciju zadatka	(izvor)
U saradnji sa pružaocima usluga razviti programe obuke za podsticaj starijih i mladih lica za volontersko angažovanje u svojstvu učesnika u pružanju usluga .	III kvartal 2019. godine	Opština Tivat Omladinski klub Tivat Organizacija žena Tivat Udruženje penzionera Tivat	Budžet opštine Tivat Donatori
Mjera 1.4 Unaprijediti kompetencije za samostalni život i donošenje odluka			
Unaprijediti informatičku pismenost starijih lica u saradnji sa organizacijama civilnih društava , privrednim društvima, obrazovnim institucijama i dr.	Kontinuirano	Opština Tivat Centar za socijalni rad Tivat	Budžet opštine Tivat Donatori
Informisati starija lica o pitanjima značajnim za donošenje životno važnih odluka (npr. o testamentu, raspolaganju imovinom, obezbjeđenjem usluga socijalne zaštite, zaštitom imovinskih prava i sl.)	Kontinuirano	Opština Tivat Centar za socijalni rad Tivat	Budžet opštine Tivat Donatori
Davanje besplatne pravne pomoći starijim licima u oblasti zdravstvene zaštite, penzisko-invalidskog osiguranja, socijalne zaštite, prevencije diskriminacije starih lica, zlostavljanja, zanemarivanja starijih lica i dr.	Kontinuirano	Opština Tivat Centar za socijalni rad Tivat	Budžet opštine Tivat Donatori
Posebni cilj 2: Unaprijediti usluge socijalne zaštite za starija lica			
Mjera 2.1 Smještaj starijih lica			
Indikatori za realizaciju mjere: Broj korisnika usluge porodičnog smještaja za starija lica Izrada plana transformacije javnih ustanova za smještaj starijih.			
Zadatak	Rok / Vremenski okvir	Odgovorni akter za realizaciju zadatka	Potrebni resursi (izvor)

Izvršiti analizu potreba i potencijalnih resursa za razvoj usluge porodičnog smještaja za starija lica i jačati kompetencije stručnih radnika u Centrima za socijalni rad za korišćenje usluge porodični smještaj za starija lica	II Kvartal 2020. godine	Opština Tivat Organizacija žena Tivat Udruženje penzionera Tivat	Budžet opštine Tivat Donatori
Formirati Radne grupe za izradu plana transformacije javnih ustanova za smještaj starijih.	I Kvartal 2020. godine	Opština Tivat Organizacija žena Tivat Udruženje penzionera Tivat	Budžet opštine Tivat Donatori
Mjera 2.2. Podsticati razvoj inovativnih usluga za starija lica			
Obezbijediti razvoj inovativnih usluga podrške za život u zajednici na državnom i lokalnom nivou u skladu sa obezbijeđenim sredstvima iz budžeta i drugih izvora.	Kontinuirano	Opština Tivat Organizacija žena Tivat Udruženje penzionera Tivat	Budžet opštine Tivat Donatori

OBRAĐIVAČ
Sekretarijat za mlade, sport
socijalna pitanja

PREDLAGAČ
Predsjednik,
dr Siniša Kusovac

IZVJESTILAC
Sekretarka,
mr Darka Ognjanović